

Linjaliikennöintiä Atari ST:llä

ANTTI HANNULA

Modeemi löytyy nykyisin yhä useamman mikroharrastajan lisälaiteluettelosta tai ainakin toivelistalta. Monella ST-harrastajalla on jo sellainen ja lukuisat ST-koneilla pyörivät tietoliikenneboksit kertovat harrastuksen laajenneen monella sysop-toiminnaksi. Modeemista ja sen käytöstä on olemassa monenlaisiä harhakäsityksiä, jotka saattava joissakin tapauksissa estää modeemin hankkimisen. Virhekäsityksiä saattaa olla sekä käytön hankaluudesta että sen kalleudesta.

Hyvän modeemin voi saada edullisesti

Modeemin ei välttämättä tarvitse olla virallisesti hyväksytty ollakseen hyvin toimiva, vaan on todettu, että eräiden laitteiden kohdalla asia on jopa päinvastoin. Esimerkiksi ST-klubi tarjoaa jäsenilleen GAMA v.22bis (1200/2400 baudia) -modeemia jäsenhintaan 1400 markkaa. Kyseinen modeemi ymmärtää teollisuusstandardin mukaisia AT-komentoja, siinä on automaattivastaus ja -soitto ja se on toiminut hyvin jopa ympärivuorokautisessa boksikäytössä. Gama-modeemi on hyvin suosittu erityisesti ST-omistajien keskuudessa ja kaikki ST-boksit tukevat sen tarjoamaa 2400 baudin nopeutta.

Sopiva kaapeli

Tiedon oikean kulun edellytys tietokoneen ja modeemin välillä on oikeanlainen kaapeli. Atarin RS-232C-liitäntä keskustelelee ulkomaailman kanssa 25-piikkisen urosliittimen kautta. Kyseisen tyyppinen liitin on hyvin yleinen, joten kaapelin löytäminen ei ole ongelma. Modeemeissa, esimer-

•• *Kynnys linjaliikennöimisen aloittamiseksi on ST-omistajilla subteellisen matalalla. Pyrimme seuraavassa madaltamaan tuota askelta entisestään tarkastelemalla alkubankaluksien ratkaisemista. Luomme myös silmäyksen parhaisiin ST:lle tarjolla oleviin pääteohjelmiin ja teemme katsauksen ST:llä pyörivistä bokseista. Näitä bokseja voivat luonnollisesti hyödyntää myös muiden koneiden omistajat.*

Atari BBS	v.21, v.22bis, Vadic	(90) 872 2623
Hot Line BBS	v.21 ja v.32	(923) 22 566
Husky BBS	v.32	(90) 872 2467
Noitarumpu	v.21 ja v.22bis	(9698) 50 175

*Kuva 1. Eräitä ST-bokseja. Kaikki ovat 24H, v.32-modeemissa on no-
dit 1200-9600 baudia.*

kiksi Nokia- ja Gama-modeemit, on yleensä vastaavanlainen naarasliitin. Tällöin käytettäväksi soveltuu tavallinen RS-kaapeli, jollainen pitäisi löytyä lähimmästä mikrokaupasta 100-200 markan hintaan. Kaapelissa pitäisi nastat 2 ja 3 eli tiedon lähetys ja vastaanotto olla kytkettyinä suoraan, ei ristiin kuten kytkettäessä esimerkiksi kirjoitin RS-porttiin. Kaiken kaikkiaan ST tarvitsee tietokoneen kanssa keskusteluun kaapelista vain 5 johdinta, nastat 2, 3, 7, 8 ja 20. Nastoista 7, 8 ja 20 ei tarvitse sen kummemmin huolehtia, sillä ne eivät tarvitse mitään erikoiskytkeitä.

Pääteohjelmat

Atari ST:n pääteohjelmien suuresta joukosta erottuvat edukseen kaksi huippuyksilöä, Flash! ja Uniterm. Uniterm on monelta ominaisuudeltaan vielä näistä kahdesta parempi, varsinkin kun ottaa huomioon, että se on ilmainen PD-ohjelma. Kummassakin ohjelmassa on muun muassa automaattisoitto, puhelinluettelo ja monipuoliset makrot. Makrojen avulla voi automatisoida vaikkapa boksiin sisään kirjoittautumisen siten, että ohjelma vääntää

numeron ja antaa nimen ja salasanan automaattisesti. Flash!-ohjelmalla voi tiedostoja imuroida ASCII- ja XMODEM-tiedonsiirtoprotokollien avulla.

Unitermissä on lisäksi Kermit-tiedonsiirtoprotokolla, joka Flashista puuttuu. Kermit on saatavana myös Flashiin erillisenä apuohjelmana. Flash!-ohjelman ominaisuudet ovat mittavat ja varsinkin sen automaattinen Capture eli muistipuskuri-toiminto on kätevä linjalla siirtyneen tiedon tallentamisessa. Kaikki mikä näkyy yhteydenoton aikana kuvaruudulla jää myös tietokoneen muistiin ja sitä voi myöhemmin selailta, muokata ja tallentaa levyketiedostoksi. Myös Unitermissä on vastaava ominaisuus, mutta se ei ole automaattinen eikä tietoa tallenneta RAM-muistiin vaan suoraan levyille, josta sitä voi tutkia vaikkapa tekstinkäsittelyohjelmalla.

Suosittu boksipyörittäjä

Suomessa on ollut parhaimmillaan yli kymmenen Atarilla pyörivää boksiä. Vaihtuvuus on ollut suuri kuluneen vuoden aikana,

mutta tälläkin hetkellä bokseja on useita. Yrittäjiä on kaiken kaikkiaan ollut yli 20, mutta soppien ajanpuute tai laitteistongelmat lienevät olleen joidenkin boksien kohtalo. ST-painotteisten boksien suuri määrä on etu Atarin käyttäjille, sillä ne tarjoavat sekä mielipiteiden, ideoiden että PD-ohjelmien vaihtomahdollisuuden.

Yhtään pelkästään ST-koneisiin keskittyvää boksiä ei ole eikä se olisi järkevääkään. ST-boksit tarjoavat runsaasti viestejä ja ohjelmia myös vaikkapa Amigalle ja PC-koneille. Yksi parhaista ST:n tämänhetkisistä boksiohjelmitoista lienee FoRem ST, joka on käytössä jo aika monessa ST-boksissa. Aikaisemmin käytettyyn Michtronin Multiuser-ohjelmaan verrattuna FoRem ST tarjoaa huomattavasti enemmän. Sekä viesti- että tiedosto-osastot ovat hyvin monipuolisia. Ohjelma tukee myös takaisinsoittoa ja verkotoimintaa. Takaisinsoitto-ominaisuutta eivät tavalliset soittajat voi kuitenkaan hyödyntää, sillä kenenkään sysopin kukkaro ei kestä muiden puhelinlaskujen maksamista.

FoRem ST tukee myös verkkokytkentää. ST-Klubin ylläpitämät boksit ja jokunen muu ST-boksi kytketään jossain vaiheessa keskinäiseen verkkoon, jolloin ne voivat vaihtaa kuulumisia ja viestejä. Kun vielä muutkin kuin Hot Line BBS ja Husky BBS saavat 9600-baudiset modeemit niin voidaan jo puhua nopeasta tiedonvälityksestä. Näiden kahden lisäksi Suomesta löytyy ainakin kaksi turbonopeusboksiä, Clinet ja Electric Empire. Nopeus on 32-kertainen 300 baudin mopomodeemiin verrattuna ja sen myös huomaa. Tiedostot siirtyvät todella vauhdikkaasti paikasta toiseen. □